

?Centralisme metropolità

La mort de Jordi Cussà ha revifat, en el sector literari, el debat sobre si algú que escriu i publica a les comarques interiors de Catalunya té les mateixes oportunitats que algú que ho fa des de Barcelona. Ara, per exemple, tothom reivindica l'obra de l'escriptor berguedà i es diria que tothom l'ha llegit, però la realitat és que l'èxit sempre el va esquivar, va publicar en moltes editorials i l'únic en qui sempre va trobar recer va ser en el seu amic, el també berguedà Jaume Huch, editor de l'Albí.

De la mateixa manera que el nacionalisme d'estat no es considera a si mateix nacionalista, el centralisme metropolità diu que no és centralista. De la mateixa manera que l'un accepta algunes particularitats *regionals* o *territorials* com a part integral de la gran nació, l'altre acostuma a prestar una atenció tangencial i condescendent quan la cultura procedeix de la *perifèria*. Com si les obres *importantes* haguessin de sortir de l'entorn cultural i urbà barceloní, que és on -seguint aquest supòsit- hi ha els grans escriptors, les grans editorials i els mitjans de comunicació importants. La resta és folklore més o menys simpàtic. Si en l'àmbit esportiu, per exemple, el nacionalisme d'estat sempre repeteix allò que no s'ha de barrejar política i esport mentre les banderes estatals onegen en els Jocs Olímpics i els atletes s'hi emboliquen amb orgull, en l'àmbit literari el centralisme metropolità es reivindica com a nacional al mateix temps que ignora bona part del que no es produeix o no es publica a Barcelona.

En fi, el centralisme *no centralista* metropolità queda ben retratat sempre que parla -i se'n fa un tip- de les *comarques* o el *territori* per referir-se a tot allò que no és Barcelona. Com si no existís el Barcelonès, com si la capital levités en una dimensió extraterrestre, o com si costés tant parlar del *país*. Com va deixar escrit el mateix Cussà, «la gran capital continua extasiada amb el seu melic des del prisma de l'*Star System*, i nosaltres, més que una realitat artística a promocionar, som una mena de molèstia provinciana digna, anant bé, d'una condescendència melindrosa».